

ПРАКТИЧНИЙ KEYС СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БІЗНЕСУ

Павлюк С. І.

к.е.н., доцент

доцент кафедри готельно-ресторанної справи та організації бізнесу

Миколаївського національного аграрного університету

Синько В. С.

здобувач вищої освіти Миколаївського національного аграрного університету

За роки незалежності України майже всі сфери суспільного життя зазнали впливу масштабних трансформаційних процесів, а економічна сфера не стала винятком. Традиційний підхід держави до забезпечення загальних суспільних потреб, що є її природною функцією як форми організації суспільства, у нових умовах потребував переосмислення. Тобто, перехід до ринкової економіки вимагав врахування не лише суспільних інтересів, але й індивідуальних потреб як фізичних, так і юридичних осіб.

Соціальна відповідальність відіграє ключову роль у формуванні нових суспільних відносин, пов'язаних зі створенням й розподілом матеріальних благ. Сьогодні питання соціальної відповідальності набувають особливої актуальності через суттєві зміни в динаміці соціально-економічного розвитку суспільства загалом та соціально-трудової сфери зокрема.

З точки зору концепції сталого розвитку соціальну відповідальність бізнесу трактує І.В. Кицюк [15], а саме як: «...відповідальність за вплив рішень і дій на суспільство та навколишнє середовище через прозору та етичну поведінку, яка сприяє сталому розвитку, здоров'ю та добробуту громадян, зважає на очікування зацікавлених осіб, відповідає чинному законодавству та міжнародним стандартам і інтегрована в діяльність організації» [15].

Важливо відзначити, що в умовах глобалізації бізнесу сам факт ведення соціально відповідального бізнесу є ключовим фактором, що підвищує інвестиційну привабливість підприємств. Хоча реалізація програм корпоративної соціальної відповідальності об'єктивно веде до зростання витрат підприємства, у довгостроковій перспективі ці витрати компенсуються за рахунок збільшення доходів завдяки покращенню його репутації та підвищенню її інвестиційної привабливості, а це в свою чергу створює умови для підвищення конкурентоспроможності.

З 2016 року в ТОВ «Нова Пошта» прийнято стратегію корпоративної соціальної відповідальності, тобто для компанії – це практичний документ та «дорожня карта» у сфері соціального інвестування. Кожен проект, який реалізує ТОВ «Нова Пошта», має чіткий зв'язок з баченням розвитку компанії і цінностями бренду [2].

Стратегія корпоративної соціальної відповідальності ТОВ «Нова Пошта» – це взаємопов'язані практики й програми, які інтегровані в процес бізнесу і відповідальність за поточну та минулу діяльність, а також передбачають вплив компанії на зовнішнє середовище.

ТОВ «Нова Пошта» у своїй стратегії розвитку підтримує 10 із 17 цілей сталого розвитку відповідно до Глобального договору, а саме: подолання голоду, міцне здоров'я, якісна освіта, гідна праця та економічне зростання, інновації та інфраструктура, зменшення нерівності, сталий розвиток міст та спільнот, відповідальне споживання, боротьба із зміною клімату, мир та справедливість, партнерство заради стійкого розвитку (рис.1). Принципи Глобального договору

Подолання голоду

- Нова Пошта з перших днів війни почала доставляти власним коштом гуманітарну допомогу, зокрема продукти, в прифронтові регіони, потім на деокуповані території тощо

Міцне здоров'я

- У Новій Пошті з 2015 року діє програма допомоги медичним закладам з реабілітації захисників України. Також компанія взяла на себе витрати на лікування співробітників, постраждалих від ворожих атак на термінали та депо

Якісна освіта

- Компанія багато уваги приділяє навчанню та якісним знанням своїх працівників. Також Нова Пошта співпрацює з Lean-інститутом України і впроваджує навчальні програми з Lean-менеджменту для своїх співробітників

Гідна праця та економічне зростання

- Компанія створює сучасні робочі місця і надає своїм працівникам усі соціальні гарантії та програми мотивації. Життя працівників – пріоритет Нової Пошти. У відділеннях та на терміналах були облаштовані зони безпеки. Також компанія продовжила інвестувати в традиційні напрямки безпеки співробітників

Інновації та інфраструктура

- Компанія багато інвестує у власну інфраструктуру, автоматизацію, роботизацію, що одночасно підвищує ефективність логістичних процесів та зручність для користувачів послуг

Зменшення нерівності

- В компанії діє кодекс корпоративної етики. Керівництво і співробітники дотримуються його положень щодо недопущення будь-яких дискримінацій

Сталий розвиток міст та спільнот

- Нова Пошта реалізовує низку проектів, які спрямовані на посилення місцевих громад завдяки освітнім і гуманітарним ініціативам, та покращує доступність своїх послуг для місцевих громад

Відповідальне споживання

- Компанія змінює власні процеси та технології, щоб зменшити використання сировини під час виготовлення продукції, використовувати сировину повторно та переробляти її

Боротьба зі зміною клімату

- Компанія докладає зусиль щодо покращення логістичних процесів та відповідно зменшення викидів парникових газів

Мир та справедливість

- З початком війни у 2022 році Гуманітарна пошта значно збільшила масштаби логістичної підтримки волонтерів та благодійних фондів. Кількість та вага відправлень зросла у 12 разів

Партнерство заради стійкого розвитку

- Нова Пошта об'єднує зусилля з іншими бізнесами, державними та неурядовими організаціями заради сталого розвитку. Яскравим прикладом цього стали проекти з доставки гуманітарних вантажів

Джерело: узагальнено за матеріалами [2]

Рис. 1 Цілі сталого розвитку ТОВ «Нова Пошта»

інтегровано в стратегію розвитку компанії, корпоративну культуру та щоденні операційні процеси. Для досягнення поставлених цілей компанія реалізовує власні проекти та долучається до стратегічних партнерств, які дають змогу співпрацювати з іншими організаціями.

Метою Стратегії розвитку ТОВ «Нова Пошта» є синергія трьох цінностей Клієнти-Працівники-Технології, яка забезпечує ефективність. Саме вона стимулює компанію до інвестицій та подальшого росту, пошук найефективнішого шляху до максимального результату, завдяки спрощенню процесів й мінімізації витрат, за умови збереження високої якості послуг.

З початку повномасштабного вторгнення ТОВ «Нова Пошта» забезпечує мобілізованих працівників необхідною амуніцією, такою як бронежилети, каски, форма тощо. Так, у листопаді 2022 року було ініційовано волонтерський рух «Свої для своїх», який організовує збори коштів на конкретне військове обладнання за потребою захисників. Компанія активно підтримує цей рух як комунікаційно, так і фінансово. ТОВ «Нова Пошта» створила спеціальне мобільне відділення для роботи в деокупованих районах, де відсутнє електропостачання.

У ТОВ «Нова Пошта» розроблені та діють Політика і низка стандартів щодо виявлення екологічних аспектів і ризиків, та керування ними. Наприклад, принцип «3R: Reduce, Reuse, Recycle» стосується відповідального споживання щодо вибору пакування для захисту відправлень під час перевезення. Компанія пропонує клієнтам якісні та екологічні матеріали для пакування (усі коробки та паперовий наповнювач виготовлені з вторинної сировини і можуть перероблятися повторно). У відділеннях використане пакування (папір та поліетилен) збирається й передається на повторну переробку. Крім того, навіть під час війни ТОВ «Нова Пошта» продовжувала оновлювати автопарк, збільшуючи кількість авто, які відповідають екологічним стандартам.

Як мобілізовані, так і цивільні співробітники усіх компаній групи «Нова Пошта», а також члени їхніх сімей у період воєнного стану можуть отримати допомогу у таких випадках: у разі тяжких травм, хвороб та поранень; у зв'язку зі смертю родича першої лінії спорідненості внаслідок бойових дій; при частковому та повному руйнуванні житла; у випадку переїзду із зони бойових дій/окупованих територій; у випадку, якщо працівник не зміг/не встиг виїхати та залишається на окупованій території; допомога родині у разі загибелі співробітника.

Завдяки системній роботі компанії забезпечено різномірневу систему навчання та розвитку працівників, втілену у наступних ключових напрямках: первинне навчання працівників, навчання стандартам, програми професійного розвитку, навчання управлінців. Найпопулярнішими програмами у 2022 році стали англійська мова, «LEAN-школа ощадливого виробництва», «Microsoft Excel», «Ефективний Middle-менеджер».

ТОВ «Нова Пошта» активно співпрацює з великою кількістю постачальників товарів та послуг, створюючи сприятливі умови для розвитку підприємництва в Україні, й сприяючи створенню нових робочих місць у регіонах. Підприємство відкрито до партнерства як із великими відомими компаніями, так і з представниками малого та середнього бізнесу, а також зі стартапами. Основними критеріями для вибору партнерів є чесність і прозорість у веденні бізнесу, дотримання законодавчих вимог, надійність й орієнтованість на клієнтів. Усі контрагенти проходять ретельну перевірку перед початком співпраці.

Як лідер у впровадженні інновацій, ТОВ «Нова Пошта» запровадила автоматизовану систему управління закупівлями APS Smart. Ця система забезпечує прозорість та довіру у співпраці з постачальниками й партнерами.

Щодо державної підтримки компаній, які впроваджують корпоративну соціальну відповідальність, то доцільно було б розглянути питання щодо введення пільг (податкових, митних тощо), особливо для тих, які працюють над питаннями підвищення енергоефективності використання виробничих потужностей, використання енергії відновлювальних ресурсів, здійснюють соціальні інвестиції та ін. Крім того, важливим є визнання з боку влади підприємств, які впроваджують корпоративну соціальну відповідальність, шляхом запровадження премій, нагород, національних та регіональних рейтингів компаній з різних питань.

Список використаних джерел

1. Кицюк І. В. Корпоративна соціальна відповідальність та конкурентні переваги бізнесу в глобальному економічному середовищі. *Держава та регіони. Серія : Економіка та підприємництво*. 2020. № 2. С. 15-20. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drep_2020_2_4 (дата звернення 28.11.2024).
2. Офіційний сайт ТОВ «Нова Пошта». URL: <https://novaposhta.ua> (дата звернення 28.11.2024).
3. Сталий розвиток та соціальна відповідальність бізнесу

СТАЛИЙ РОЗВИТОК І СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ПЕРЕХОДУ ДО «ЗЕЛЕНОЇ ЕКОНОМІКИ»

Сиротюк Г. В.

к.е.н., доцент,

завідувачка кафедри економіки

Янковська К. С.

к.е.н., в.о. доцента кафедри обліку та оподаткування

Львівського національного університету природокористування

Перехід до «зеленої економіки» є одним із ключових напрямів сучасного глобального розвитку, спрямованого на вирішення екологічних, соціальних та економічних викликів. У цьому контексті сталий розвиток і соціальна відповідальність бізнесу набувають особливої значущості, адже вони дозволяють гармонізувати економічну діяльність із захистом довкілля, підвищенням добробуту суспільства та зменшенням соціальної нерівності.

Зміна клімату, виснаження природних ресурсів, забруднення довкілля та соціальні проблеми вимагають нових підходів до ведення бізнесу. Соціально відповідальні підприємства відіграють важливу роль у впровадженні екологічно чистих технологій, оптимізації використання ресурсів, створенні нових робочих місць та покращенні умов праці.

«Зелена економіка» – це новий підхід до економічного розвитку, який поєднує досягнення економічного зростання з підвищенням екологічної стійкості. Згідно програми ООН з навколишнього середовища «зелена економіка» – це така економіка, яка орієнтується на покращення добробуту людства та соціальну рівність, шляхом суттєвого скорочення ризиків від змін навколишнього середовища та нестачі природних екологічних ресурсів [1].

Можна виділити низку проблем з впровадження «зеленої економіки» в Україні:

1. Недостатнє надходження інвестицій у екологічно чисті технології, інфраструктуру та проекти «зеленої» енергетики через обмеженість державного бюджету та низький рівень залучення приватного капіталу.